

CIK Trebnje

Datum: 26. 5. 2020

Predmet: slovenščina, 8. razred, INDIVIDUALNO

Ime in priimek:

Pripravila: Zlata Kastelic, prof.

Preberite spodnji tekst in odgovorite na vprašanja, ki sledijo.

Delo, četrtek, 12. februarja 2009

Evropski dan številke za klic v sili

Koristna, a še premalo znana 112

Le malo Evropejcev ve, da številka deluje povsod po EU – Klicatelji marsikje trčijo ob jezikovne ovire

Bruselj – Komaj 13 odstotkov Slovencev ve, da lahko evropsko številko za klic v sili (112) uporabljajo kjerkoli v EU. Ta delež je skoraj polovico manjši od povprečja članic EU (24 odstotkov) , za nami pa so se uvrstile še Ciper, Velika Britanija, Grčija, Italija.

Morda je za nepoznavanje telefonske številke, ki lahko reši življenja, krivo tudi pomanjkljivo obveščanje. Kar dve tretjini naših državljanov pa vesta, da je številka 112 domača številka za klic v sili. V Sloveniji registrirajo cca. 70 000 klicev. Manj kot desetina je lažnih, morda tudi zaradi predvidenih sankcij, operater lahko lažne klicatelje uvrsti na »črno listo«.

»Evropska številka za klic v sili ne sme biti več najboljše varovana skrivnost,« je na dan, ki naj izboljša poznavanje te številke v EU, izjavila komisarka za informacijsko družbo in medije Viviane R. To, da pozna številko 112 manj kot četrtnina prebivalcev EU in da jezikovne ovire preprečujejo popotnikom sporazumevanje z operaterjem, je zanjo nespremenljivo. V anketi Evrobarometra je kar 94 odstotkov vprašanih odgovorilo, da je številka 112 koristna, vendar pa v drugih državah marsikdo ne priklične pomoči zaradi jezikovnih ovir. V naši državi je mogoče komunicirati v angleščini, francoščini, italijanščini, madžarščini. Številko 112 so uvedli leta 1991, od leta 1998 morajo vse države zagotavljati brezplačen klic s stacionarnih in mobilnih telefonov, od 1993 pa so operaterji dolžni reševalcem posredovati lokacijo klica. Članice EU morajo poskrbeti za boljšo obveščenost javnosti o številki 112.

Božo Mašanović

1. Izhodiščno besedilo je bilo objavljeno v časopisu Delo, torej je j a v n o / z a s e b n o.
(Ustrezno obkroži in na spodnjo črto utemelji svojo trditev.) /2

2. Ob kateri priložnosti je bilo napisano besedilo 1? Odgovor napiši na črto. /1

3. Kdaj naj ljudje pokličejo številko 112? Odgovor napiši na črto. /1

4. Ali so naslednje trditve o izhodiščnem besedilu pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DA. Če trditev ni pravilna, obkroži NE. /2

Slovenci poznamo številko 112 bolje kot Nizozemci in slabše kot Grki. DA NE

Številko 112 pozna v povprečju manj prebivalcev EU kot prebivalcev Slovenije. DA NE

Večina sodelujočih v anketi meni, da je številka 112 koristna. DA NE

28 odstotkov vprašanih je imelo jezikovne težave, ko so v tujini klicali na št. 112. DA NE

5. Dopolni. /2

dobro – _____ (protipomenka); slovenščina – _____ (nadpomenka)

6. Katero sopomenko za besedo *sporazumevati* najdemo v zadnjem odstavku izhodiščnega besedila? Odgovor napiši na črto. _____ /1

7. Iz nadnaslova in podnaslova izhodiščnega besedila izpiši samostalnik in pridevnik iste besedne družine. /1

PRIDEVNIK: _____ SAMOSTALNIK: _____

8. Iz izhodiščnega besedila izpiši osebno, zemljepisno in stvarno lastno ime. /3

OSEBNO	ZEMLJEPISNO	STVARNO

9. Preberi poved.

KOMISARKA JE IZJAVILA EVROPSKA ŠTEVILKA ZA KLIC V SILI NE SME BITI VEČ NAJBOLJE VAROVANA SKRIVNOST

- a) S pisanimi črkami prepisi poved. Pazi na zapis premega govora. /1

- b) V zgornji povedi zamenjaj vrstni red spremnega stavka in dobesednega navedka. Novo poved napiši na črto. /1

- c) Poved spremeni v odvisni govor. Novo poved napiši na črto. /1

č) Kaj je komisarka želela sporočiti s svojo izjavo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Da morajo številko 112 v EU zelo dobro varovati. /1
B Da morajo v EU bolje poskrbeti za dobro poznavanje številke za klic v sili.
C Da je prav, da je številka 112 v EU najbolj varovana skrivnost.
Č Da so v EU do sedaj številko za klic v sili uspešno varovali, sedaj pa je ne bodo več.

10. Iz uvoda izhodiščnega besedila izpiši osebna zaimka, določi jima osebo, število, sklon in napiši, kateri besedi nadomeščata. /3

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	SKLON	NADOMEŠČA BESEDO

11. Spregaj glagol KLICATI v sedanjiku. /3

	ednina	dvojina	množina
1. oseba			
2. oseba			
3. oseba			

12. a) Iz spodnje povedi izpiši pridevnika in jima določi vrsto. /2

Članice Evropske unije morajo poskrbeti za boljšo obveščенost javnosti o številki 112.

PRIDEVNIK	VRSTA

b) Tisti pridevnik, ki ga lahko stopnjuješ, prepisi na ustrezno mesto v preglednici in napiši pridevnik v preostalih dveh stopnjah. /1

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK

13. Katero razmerje je izraženo v naslednjih povedih? /3

Ker nisem imel telefona, nisem mogel opraviti klica v sili. _____

Če je ogroženo človekovo življenje, takoj pokličite številko 112. _____

Obveščенost javnosti o št. 112 je slaba, zato morajo to članice EU izboljšati. _____

14. Vprašaj se po obkroženih delih povedi. Vprašalne povedi napiši na črto. /3

a) S številko 112 si lahko pomagata povsod v EU.

b) Reševalci laže najdejo žrtve nesreče.

c) Anketo so objavili na evropski dan številke 112.

15. Iz naslova izhodiščnega besedila izpiši števniki z besedo in poimenuj vrsto števnik. /1

16. Popravi pravopisne napake (velike začetnice, zapis besed in ločila). /3

Številka 112. je koristna, a še premalo znana. Komaj 13 odstotkov slovencev ve da lahko Evropsko številko za klic v sili uporablja pousod v EU. Kar dve tretjini slovenskih državljanov pa vesta, da je 112 domača številka za klic v sili.

17. a) V spodnjih povedih obkroži glagole. /2

Komaj 13 odstotkov Slovencev ve, da številka za klic v sili deluje povsod po EU. Za nami so se uvrstile samo še štiri države. Članice EU bodo zato poskrbele za boljšo obveščenost javnosti o številki 112.

b) Glagol POKLICATI postavi v vse tri glagolske čase. /1

PRETEKLIK	SEDANJIK	PRIHODNJIK

18. Podčrtaj pravilno neosebno glagolsko obliko. Na črto zapiši, za katero neosebno glagolsko obliko gre v posamezni povedi. /2

Marko, takoj pojdi poklicati/poklicat številko 112! _____

Morali so klicati/klicat številko za klic v sili. _____

19. Kako pa je s poznavanjem številke danes, desetletje pozneje od objavljenega članka? Poiščite nekaj podatkov z interneta.

20. Kaj pomeni WAP 112? Komu je namenjena?